

پیشنهاد مدل‌هایی برای طراحی تیرهای کوپله در دیوارهای برشی همبند به روش خرپایی

مهرداد برهانی^۱، رضا مرشد^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد سازه دانشگاه یزد

۲- عضو هیئت علمی دانشکده عمران دانشگاه یزد

(Borhani.mehrdad@yahoo.com)

خلاصه

در دیوارهای برشی بتن مسلح به دلایل معماري ممکن است دیوارهای برشی به صورت همبند و با تیرهای کوپله میانی باشند. تحلیل تیر کوپله به دلیل عمق زیاد با روشهای معمول تحلیل تیرها مطابقت ندارد. از روشهای جدید پیشنهادی آین نامه ACI برای طراحی تیرهای عمیق روش خرپایی(strut & tie) است که در این تحقیق کاربرد آن برای تحلیل و طراحی تیرهای کوپله مورد ارزیابی قرار گرفته است. در این تحقیق چند نمونه دیوار برشی با تیرهای کوپله به ابعاد مختلف با نرم افزار ANSYS آنالیز شده و با توجه به کانتور تنشهای اصلی و نسبت طول به ارتفاع تیر کوپله ۲ مدل خرپایی برای تحلیل و طراحی پیشنهاد شده است.

کلمات کلیدی: تیر کوپله، دیوار برشی، بازشو، روش خرپایی

۱. مقدمه

وجود دیوارهای برشی در نما یا بخشهای داخلی ساختمان به عنوان یک عامل محدود کننده در معماری محاسبه و اغلب برای رفع این مشکل بازشوها به صورت در یا پنجره در آن پیش بینی می‌شود. در چنین مواردی طراح باید مطمئن باشد که پیوستگی خمشی سازه دیوار، حفظ و مقاومت برشی آن به نحو مناسبی تأمین می‌شود. اگر به دلیل نسبت بالای عمق به دهانه در این تیرها فرضیات مرسوم تحلیل خمشی تیرها برقرار نبوده و از این‌رو تحلیل رفتار این دیوارها دشوار می‌باشد. اگر ابعاد بازشوها به نسبت ابعاد کلی دیوار کوچک باشد ممکن است بتوان از اثر بازشوها بر رفتار برشی و خمشی دیوار چشم پوشی و فقط به تعییه میلگرد هایی برای کنترل ترک در گوشه‌ها اکتفا کرد، اما اگر بازشوها بزرگ باشد احتمال دارد که به سبب وجود آنها رفتار غیر خطی تمرکز یافته در دیوار بوجود آید. در مواردی که نحوه قرار گیری بازشوها منظم باشد می‌توان از روشهای مرسوم در دیوارهای برشی کوپله استفاده کرد. در این تحقیق روش خرپایی جهت تحلیل و طراحی تیر کوپله در دیوار برشی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

۲. مبانی مدل خرپایی (strut & tie model)

در برخی از اجزای سازه‌ها به علت پیچیده بودن میدان نیرو و تنش، امکان تحلیل و طراحی مناسب و ایمن سازه با روشهای معمول فراهم نیست، اما می‌توان با استفاده از قضیه کران پایین پلاستیسیته شکل خرپایی تعادلی ساده‌ای را برای سازه فرض کرد و مسئله را با این روش حل نمود.

در این خرپایهای فرضی، تمامی نواحی سازه با اعضای فشاری (strut) و کششی (tie) به صورت خربقاً مدل می‌شوند [۱] نیروهای اعضاي فشاری و کششی را می‌توان با برقراری تعادل نیروهای وارد و نیروهای داخلی تعیین نمود. در مرحله طراحی باید وضعیت strut‌ها و tie‌ها برای تحمل نیروهای داخلی مناسب و کافی باشد. ویژگی اصلی این روش آن است که مسیر خاصی به عنوان مسیر نیروهای داخلی در سیستم سازه ای انتخاب می‌گردد و طراحی سازه بر اساس مسیر عبور این نیروها انجام می‌گیرد [۱]. از آنجایی که در واقع این تنها مسیر واقعی عبور نیروهای موجود نیست، در